

Przedpłata wynosi:

w Krakowie:
miesięcznie 1 zlr. 35 ent., kwartalnie 4 zlr.,
półrocznie 8 zlr., rocznie 16 zlr.
Za odnośnienie do domu dolicza się 15 ent.
miesięcznie.
Na prowincji i w całej monarchji Austro-Węg.:
miesięcznie 1 zlr. 70 ent., kwartalnie 5 zlr.,
półrocznie 10 zlr., rocznie 20 zlr.
Numer pojedynczy 6 ent. na prowincji 10 ent.

KURJER POLSKI

wychodzi codziennie o godzinie 9 rano.

Cena ogłoszeń:

Za wiersz petitowy, lub jego miejsce, za
pierwszy raz 10 ent., za następne po 5 ent.
Drobne ogłoszenia zwykłym drukiem po 2 ent.
od wyrazu, tłustym drukiem po 5 ent. od
wyrazu. Minimum ceny drobnych ogłoszeń
25 ent. „Nadestane“ 20 ent. od wiersza.

Adres dla telegramów:
„KURIER POLSKI“ — KRAKÓW.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i Administracja: ulica Szewska Nr. 7.

Wojna między Rosją a Niemcami.

Dzienniki niemieckie, jak „Berlin
Tage“, „Magdebur. Zeit.“ i inne wyra-
żają największe zadowolenie z tego po-
wodn, że rząd niemiecki wystąpił tak
energicznie przeciw swawoli rosyjskiej.
Autoryz nader wyczerpująco dowodzą,
że ponieważ rosyjski wywóz do Niemiec
jest cztery razy tak wielki, jak niemiecki,
prze to tylko krótkowidzące zasle-
pienie mogło skłonić rząd petersburski
do tak niebezpiecznego i zgnębnego dla
państwa kroku.
„Illustr. Ladw. Ztg.“, najpoważniejszy
tygodnik ekonomiczno-rolniczy, pisze:
„Zdeklarowana już obecnie wojna celna
z wschodnim państwem zada temu o-
statniemu krwawe rany. Ustanowiony
ze strony niemieckiej dodatek celny do-
dknie w pierwszym rzędzie płody rosyj-
skiego rolnictwa, jak: żyto, pszenicę,
owies, tatarak, jęczmień, rzepak, owoce
lupinowe, kukurudzę, proso, wełnę, ży-
wo zwierzęta itd. Rolnicza ludność Ro-
sj i tak już oddawna znajduje się w
prawdziwie przerażającym położeniu,
które niszczy corocznie tysiące egzysten-
cyj, zubożenie rosyjskich właścicieli
ziemskich idzie krokiem nader przyspie-
szonym i nie ulega wątpliwości, że za-
kaz lub ograniczenie rosyjskiego wywo-
zu powiększy jeszcze przesilenie i musi
całe państwo przyprowadzić do ekono-
micznego upadku.“
Zdaniem naszym, najwięcej ucierpi
przez wojnę cłową Królestwo Polskie i
Litwa. Wywóz pszenicy i żyta do Nie-
miec obliczony jest na 190.000.000 marek.
W tej sumie trzecia część zaledwie
dostarcza Rosja właściwa, a dwie trze-
cie Królestwo Polskie i Litwa.
Prowincje więc te najwięcej ucierpią,
dlatego porozumienie państw byłoby
nader korzystnem.
Berliński „Reichsanzeiger“, wspomi-
nając o wojnie cłowej, pisze: „Niemie-
cki wywóz znacznie mniej dotyka rosyj-
ską taryfa maksymalna, już dlatego su-
wego, ponieważ w porównaniu do wy-
wozu rosyjskiego, jest o 5 razy mniej-
szy.
„Zboże rosyjskie nie jest potrzebne
Niemcom, ponieważ w latach głodowych
w Rosji dowiedzionem zostało, że obejść
się można bez niego. Co zaś do owsa,
który najwięcej zapotrzebowany był
w Rosji, to już od r. 1891 Austro-Wę-
gry są najgłówniejszym dostawcą do
Niemiec, dostarczając 60.000 ton, gdy
Rosja tylko 8000.“
Najwięcej odczuje wojnę cłową nie-
miecki przemysł żelazny i maszynowy.
Inaczej rzecz przedstawia „Ladw. Ztg.“:
„Pomimo utrudnionego dowozu wyroby
te nie tracą całkiem lub tylko częściowo
swego rosyjskiego rynku, ponieważ ro-
syjski przemysł żelaza i machin jest do

tęgo stopnia nierozwinięty, że nawet
przy znacznym utrudnieniu konkurencji
dla tej samej gałęzi niemieckiego prze-
mysłu, musi w swych produkcjach po-
zostawać niżej. Rzeczywiście niebezpie-
cznem dla wywozu niemieckiego mogło-
by być tylko współzawodnictwo Anglij,
ale zachodzi pytanie, czy wyroby an-
gielskie zdołają, wobec znacznych ko-
szków transportowych do głębi Rosji,
usnąć całkiem żelazne wyroby prze-
mysłu niemieckiego, zwłaszcza śląskiego.“
Zupełnie odmiennie jednak zapatrują
się na kwestję dzienniki rosyjskie urzęd-
owe i półurzędowe.
W artykule „Dnienuka Warszawskie-
go“ spotykamy zdanie: „Wojna cłowa
trwać może bardzo krótko, albowiem in-
teresy obu państw wymagają ustępstw.“
„Syn Otieczest.“ we wstępnym arty-
kule gromi postępowanie Niemiec i z
patosem woła: „Powinniśmy przysto-
pować się do innej wojny, która wy-
gląda z poza wojny bezkrwawej — cło-
wej. Niemcy przygotowały się do niej,
a my ciągle jeszcze bawimy się w po-
błażliwość i wiarę w zachowanie dobrych
stosunków.“
„Grażdanin“ zaś z ironją odzywa się
o postępowaniu rządu berlińskiego i ko-
ńczy rozumowanie: „Zobaczymy, kto dłu-
żej wytrzyma.“
Pomimo jednak, że rosyjskie dzienniki
nie straciły fantazji w Petersburgu i
Odessie, szczególnie w kołach przemy-
słowych i rolniczych, wojna cłowa wy-
wołała prawdziwą panikę. Jak zakończy
się ta sprawa, która obchodzi polskie
społeczeństwo, niewiadomo, jednako
rozwiązanie zagadki nie nastąpi wcze-
śniej jak w październiku, a tymczasem
wojna trwa na całej linii.

K. M.

Z bieżącej chwili.

„Cons. Correspondenz“ dowiada się,
iż i sejm czeski będzie raz jeszcze zwo-
łany w b. r., jakoteż że mu będzie po-
wrotnie przedłożoną nowela trutnowska.
Bardzo na serjo braliśmy rozliczne
krążące pogłoski o zbliżeniu austro-
rosyjskiem, ba! ale teraz wypływa na jaw,
że istnieje tajny układ między Ro-
sją a Włochami. A więc drugie już
mocarstwo z trójprzymierza sprzeniewie-
rzyło się alianzowi. Tak przynajmniej
twierdzą „Hamb. Nachrichten“ i „Munch.
Allg. Ztg.“ organa bismarkowskie. Tre-
ścią tajnego aliansu włosko-rosyjskiego
jest: ze strony Rosji pomoc otrzymują
Włochy w każdym zatargu z Francją,
natomiast Rosję popierają na Wschod-
zie. Umowa ta doszła do skutku w chwi-
li, gdy Włochy nabrały przeświadczenia,
iż w razie zawikłań z Francją liczyć (nie
mogą na poparcie Anglij. Dlatego to

król Humbert, pomimo zaproszeń ze stro-
ny królowej Wiktorji, nie pojechał do
Londynu. Porozumienie włosko-rosyjskie
ma być dziełem pana Vaugali. Jako do-
wód, iż istnieje, złożył na jeszcze by-
tuość Giersa w Monzie. Oczywiście ko-
ńczą pisma bismarkowskie wyciągnięciem
wniosku: a więc i my Niemcy pogodzi-
my się z Rosją. „N. F. Presse“ nie daje
wiarę wersji tej o tajemnym przymierzu
włosko-rosyjskiem.
Olbryzmą sensacją wywołała ukaza-
niem się swem w sam przeddzień wy-
borów do Izby deputowanych broszura,
napisana przez Dupas, sekretarza dyrek-
cji „sureté publique“, odświeżająca raz
jeszcze w pamięci ogółu skandalu panam-
ski. Paryski urzędnik policji występuje
ni mniej ni więcej z oskarżeniem, iż rząd
francuski rozmyślnie starał się
uniknąć pochwycenia Artona.
Jak miażdżącym jest tego rodzaju oskar-
żenie w ustach Dupasa, zdać sobie mo-
żna sprawę, biorąc na uwagę, iż to on
właśnie miał polecenie szukać
Artona. Dupas swój rewolucyjny prze-
płacił utratą kariery zawodowej, a nie-
wątpliwie i procesem karnym, ale bro-
szura jego niemniej nie przestanie być
ciosen dla republiki, i to zadaniem w
chwili wybranej z szatańską przebie-
głością.

Ze Dupas nie działa na własną rękę,
że za nim kryje się ktoś inny, kto mu
dobrze zapłaci za „szkody i straty“ po-
niesione, nie ulega wątpliwości. Bohate-
rowie i męczennicy „dla idei“, są w
„dniu dzisiejszym“ mytem.
Oznajmia tedy Dupas, iż on, delego-
wany w celu ujęcia Artona, z Arto-
nem się schodził. Aresztować go
nie mógł, mając wyrazne w tym wzglę-
dzie wskazówki od rządu. W liście go-
ńczym zamieszczono umyślnie niedokła-
dny rysopis Artona, aby tembardziej
pobalamucić niższe organa policyjne,
którym oczywiście całej prawdy nie by-
ło można powiedzieć. Do listu gończego
nie dołączono fotografii Artona, chociaż
je wydość było najłatwiejszą rzeczą w
świecie.

W listopadzie 1892 r. udał się Du-
pas z polecenia swego przełożonego Sei-
noury (głośnego z skandalu z panią
Cottu) do Anglii z nakazem, aby Arto-
na odszukał, pilnie strzegł, ale nie are-
sztował i utrudniał rozesłanym innym
agentom jego zaarrestowanie. Już będąc
w podróży Dupas, wysłedził, iż Arton
bawi w Kolonii. Chodziło o porozumie-
nie się z nim. Pośrednik się znalazł, ale
był gotów do przyjmowania oświadczeń
tylko w obecności dwóch adwokatów.
Oczywiście, iż tą drogą nie można było
dojść do celu.

Arton napisał, iż robiono mu już ko-
rzystne propozycje ze strony antyrepubli-
kańskiej. Odrzucił je jednak. Nie ma
zamiaru wyzyskiwać swych zapisków na
szkodę rzeczypospolitej. Zawiadamił, iż

listy Panameczyków nikomu jeszcze
nie pokazywał. Ci, którzy ją rzekomo
widzieli, poprosili blagują. Wiele jeszcze
można ocalić, ale Arton w zamian za
swoją pomoc w tłumieniu skandalu, za-
dał nawzajem ustępstw.

List Artona skłonił Ribota do po-
wierzenia Dupasowi misji przeprowadze-
nia pertraktacyj z Artonem. Mieli się
spotkać. Dupas wglądałby w papiery
artonowskie, zdjął kopie w razie potrze-
by, zresztą posiadał zupełne pełnomoc-
nictwo. Spotkanie odbyło się w
istocie i to dnia 30 grudnia z.
r. w Wenecji.

O spotkaniu tem pisze Dupas co na-
stępuje:

Arton był wówczas zmieniony do nie-
poznania. Rysopis w niczem nie odpo-
wiaład jego rzeczywistej postaci. Wi-
dzieli się we trójkę: Dupas, Arton i nie-
jaki W., konferowali długo, zjedli wspólnie
śniadanie, byli w teatrze, zwiędzali
osobliwości miasta, między innymi wię-
zienia, przyczem Arton okazywał
wielką trwogę. Nazajutrz Dupas, idąc
przez plac św. Marka, niezmiernie do-
konał zdjęcia fotograficznego tak Arto-
na, jak p. W. W kościele św. Marka
Arton płakał i rzewnie i modlił się ze
skrucą. Dopiero wieczorem dnia dru-
giego przystąpiono do właściwego te-
matu. Arton podyktował panu W. swoje
warunki na piśmie, które Dupas zabrał
i zakomunikował rządowi. Wówczas to
Arton złożył oświadczenie, iż nigdy
Duerfłowi z „Cocard de'y“ papierów
swych, ani żadnych tajnych szczegółów
z nich nie udzielił. Obok tego zapo-
wiedział Arton, iż ofiarowanemu mu przez
rojalistów miliona franków nie przyjął,
i że nie zamierza dać się wpłacać wi-
trygę przeciwko republice.

Arton oznajmiał, iż nie posiada
dowodów pisemnych, ale dobrze pamię-
ta przedmiot rozlicznych kompromituja-
cych rozmów z wieloma politykami Fran-
cji. Posiada zresztą notes, w którym
najszczegółowiej zapisywał dzień po
dniu, historję swej roli. Za milczenie,
i zakomunikowanie rządowi francuskie-
mu treści swych zapisków żądał Arton
„wolności“ i 100.000 franków, które u-
sieliłby jeden z deputowanych przezeń
oszczędzonych.

Delahaye'a Arton najzupełniej zde-
mentował. Ten polityk listy Panameczy-
ków nigdy nie widział, i Arton z nim
nigdy się nie znośił.

O swoim notessie podał jeszcze Arton
następujący szczegół: Znajdują się w
nim nazwiska Panameczyków, ułożone
w porządku alfabetycznym, a przy nim
wymienione sumy, które im zostały wyplaco-
ne. Listę tę ofiarowywał się Arton
oddać, ale tylko Carnotowi.

Dnia 5 stycznia zakomunikował Du-
pas Ribotowi wyż wymienione warunki
Artona.
Jeszcze raz później powierzano Dupa-

sowi rolę pośrednika z Artonem, ale
wtedy nie doszło do spotkania wskutek
niezręczności pewnego urzędnika poli-
cyjnego, który omal że nie doprowadził
do zaarrestowania Artona.

Dupas wyjawia dalej umówione zna-
ki, zapomocą których porozumiewał się
z dyrekcją „sureté publique“. I tak
„młoda dziewczyna“ był to Artou, „wol-
ność“ powrót Artona do Francji. Rzecz
godna uwagi, iż Arton zamierzał wró-
cić do Francji, wystąpić jako świadek
odwodowy w obronie polityków prze-
danych, wreszcie zaspokoić swoich wie-
rzycieli.

O Floquecie opowiadał Arton Du-
pasowi, iż jestto jeden z najmniejszej-
szych ludzi, jakich zdarzyło mu się spo-
tkać w życiu. I tak w pełni „Panamy“,
Floquet chciał dawać godnym polecenia
mężom stanu swój bilet z wymienieniem
kwoty do wypłacenia, któreby następnie
od Artona pobierali. — Ależ panie mi-
nistrze, zdumiał się wówczas Arton —
tak się podobnych interesów nie zała-
twia. Polecenia będzie mi pan dawał
ustnie i to w czterech oczach!

W „Petit Journalu“ namiganiem wy-
stępuje przeciw Clémenceau znany jener-
ał wojsk konuny Cluseret. Nawiązując
do odmowy Clémenceau stawanie w poje-
dyнку z Judefern, Cluseret powtarza
wszystkie zarzuty, podnoszone przeciw
Clémenceau. Jak to być może — pyta —
aby człowiek, który nie ma swego susa
wydawał rocznie 300 — 400.000 franków
na osobiste potrzeby, a przytem pokry-
wał deficyt dziennika bez abonentów.
Cluseret powtarza, iż Clémenceau pobie-
ra 400.000 fr. jurgielu od Anglij, i zdaje
raporty Rosebery'emu w Londynie. Głó-
wnym argumentem w ręku Clusereta jest,
iż polityka Clémenceau jest „anty rosyj-
ską“ (sic!)

Clémenceau został słownie znieważony
na ulicy przez niejakiemu Anthelme,
brata swego kontrkandydata w Dragui-
gnan.

Margrabia Morès zaciepiony przez Clé-
menceau wykrzykiem: „dnzłnik Herza,
wyjaśnia stosunek swój z Herzem w „Fi-
garo“. Opowiadał dosć pikantnie
i widać z niego, iż Herz jest niezłym
humorystą. W istocie zapotrzebował Mo-
rès na wiosnę roku 1891 20000 fr.
Kwota ta była chwilowo niedozowna, na-
próżno jednak nagabywał różnych przy-
jaciół. W końcu zwrócił się do Andrieux.
Ten ostatni wskazał mu Herza,
jako tego, który mu pożyczę. Ale Herz
żądał, aby za Morèsem wstawił się Drumont.
Pyszna historia! Drumont dał się
uprosić i przyszło w końcu do sceny,
której aktorami byli Drumont, Andrieux,
Morès i Herz, ten ostatni zapewne
śmiejąc się w duchu. Zaczęło się od
rozmowy między Drumont'em a Herzem,
który mimo całego przeciwieństwa dwóch
świątków, w jakich urosił, jako dwaj lu-
dzie dowcipni, odrazu przypadli sobie

MIŁOŚĆ i EGOIZM

POWIEŚĆ

przez
Józefa Orłowskiego.

(37) (Ciąg dalszy).

— Po co wołać tragarzy, zauważył stróż po
chwili, jak dobrze pójdzie, to sam wszystko na
plecach przeniosę.
Spojrzał na Kamockiego i żał mu się zrobiło
młodego człowieka, na którego wybladłej twarzy
malował się głęboki smutek.
— Wie pan co? Przyniosę panu szklankę ka-
wy, to się pan ogrzeje i do siebie przyjdzie, a po-
tem będziemy pakować, aby na południe wszystko
było gotowe. No co? dobrze?
— Niech i tak będzie, odparł Kamocki.
— Lecą do mojej starej, bo ona majster od
kawy, a pan niech się tymczasem przebieiera.
Kamocki teraz dopiero spostrzegł się, że był
od wczoraj w stroju balowym. Spojrzał na zega-
rek. Była godzina jedenasta. W kilku minut prze-
brał się i wziął się do pakowania książek i pa-
pierów.
— Nie ulega wąpliwości, rozważał przytem.
że dzisiejsza awantura z góry była ułożona. Dałbym
za to główę, że w tem jest ręka adwokata Grzyb-
ka. Liczył zapewne na to, iż się nie wyprowadzę
dobrowolnie i że mi będzie skandale wyprawiać,
ale ja im się ustąpię zaraz, niech pokój puska
stoi, zobaczymy jak wyjdą Łoniczkie na jego opie-
ce. Ale, bo też i one dobrały się! Zrobili że mnie
niegodziwea pierwszej klasy dla kilkunastu reńskich,
a może kto tam wie, może chciały mnie zniewo-
lić do oświadczeń.

Przypomniał sobie rozmowę z Różą po po-
wrocie od Grzesickich, dziesięć jej zachowanie
się i to, co od matki usłyszał.
— Nie ulega wąpliwości, mówił do siebie,
córka biednej wdowy raczyła o mnie pomyśleć,
a żem na nią uwagi nie zwracał, postanowiła użyć
fortelu, aby mnie usidlić i do małżeństwa zmusić.
Niechże przynajmniej pochwali się przed Grzybkim
rezultatem zręcznej intrygi! Napiszę do mamusi,
aby miała czarno na białem moją decyzję.
Siadł do biurka i pisał:
„Wielmożna pani. Przy niniejszym liście za-
łączam klucz od mieszkania, które zgodnie z Jej
życzeniem natychmiast opuszczam. Zarazem pozwa-
lam sobie najwyraźniej zaznaczyć, że nie miałem
i nie mogłem mieć żadnych zamiarów co do Jej
córkę, której nie starałem się nawet bliżej poznać,
poświęciwszy od dawna komu innemu moje uczu-
cia. Stosowniejszem tedy będzie, jeśli panie, zamiast
rościć sobie do mnie nieuzasadnione pod tym
względem pretensje, zwrócić się w stronę mienasna
Dra Grzybka, który będzie się czuł niewątpliwie
bardzo szczęśliwym, pozyskawszy rękę panny Róży.
I Jej i Wielmożnej Pani życzy w tem powodzenia
powolny sługa Józef Kamocki.“
Pieczętował list, kiedy mu stróż kawę przy-
niósł.
— Dziękuję wam, bo jestem istotnie bardzo
głodny, rzekł z bolesnym uśmiechem.
— Niech panu służy, pan mnie przecie nie
zawinił, a chociaż ja człowiek prosty, rozumię, że
pan będzie jeszcze bardzo wielkim panem, kiedy
się pan tyle uczy. Dziwna rzecz tylko, że się ta
stara tak uwzięła. Przytem nie rozumię, że pan
czynszu nie zapłacił, a ona aż za kwartał wszystko
zapłaciła i jeszcze piątkę rzuciła na tragarzy. Coś
w tem jest, moja stara to samo powiada.
— Powiadacie tedy, że Łoniczy mają teraz
pieniądze.

— A jakże proszę pana, wyliczyła za cały
kwartał co do grosza.
— To widać ktoś im dał.
— Muje się widzi, że to ten adwokat, co tu
był onegdaj.
— A dlaczego tak myślicie?
— Bo nikt inny tu nie był, a z nieba nie
spadło.
— Zapewne.
— Więc widzi pan, że choć człowiek głupi,
coś jednak pomiarował.
— Zanieście ten list pani Łoniczkiej.
— A będzie odpowiedź?
— Zadnej!
Stróż wyszedł, pilnie przyglądając się li-
stowi.
— Zaraz wiedziałem — mówił do siebie Ka-
mocki — że w tem wszystkim Grzybek maczał
ręce, ale przynajmniej wścieknie się, przeczytawszy
mój list, bo w każdym razie dadzą mu go doprze-
czytania.
Rozmyślania te przerwał Kamockiemu Rokicki.
Wpadł jak bomba do pokoju.
— No, co tam słychać u ciebie — pytał od
progu.
— Wyrzucają mnie z mieszkania.
— Masz tobie, nowe nieszczęście.
— Co za nieszczęście?
— Gdzieś będziesz mieszkał?
— Albo ja wiem, nie pomyślałem dotąd o tej
drobnostce.
— Masz pieniądze?
— Ani grosza!
— Coraz lepiej.
— Więc...
— Sprowadź się chyba na jakiś czas do
mnie.
Kamocki za całą odpowiedź uściskał Roki-
ckiego.

W tej chwili zapukano do drzwi i wszedł
woźny sądowy.
— Może na dobitkę egzekucja — odezwał się
Rokicki.
— Nie panie, list od pana radcy Grzesickie-
go — odparł woźny — pan radca prosi o pokwi-
towanie.
Kamocki poczerwieniał i schowawszy list, na-
pisał żądany kwit. Woźny wyszedł.
— Czegoż chce Grzesicki?
— Nie pytaj o to nawet, sprawiasz mi tem
przykrość.
— Myślałem, że przed przyjaciółmi nie masz
tajemnic.
— W sprawach uczuć...
— Przekonany jestem, że nie tych spraw do-
tyczy list, który doręcza woźny sądowy.
— Może dotyczyć pośrednio.
— Mam być twoim sekundantem, a nie mam
twojego zaufania...
Kamocki rozdarł kopertę, wyjął z niej pienią-
dze i rzucił je na stół.
— Pożyczysz od Grzesickich?
— Pożyczylem.
— Więc mimo wszystkiego, żyjecie w przy-
jaźni?
— Nie wiem, czy to można nazwać przyja-
źnią.
— Ale mówią wszyscy, że ty ich wspierałeś.
— Ja, a to dobre, skądże bym wziął na to
pieniędzy.
— I ja tak myślałem.
— Kogóż wyzywamy?
— Ranskiego.
— Kiedy?
— Dzis.
— Przyjmie wyzwanie?
— To się dopiero pokaże.
(Ciąg dalszy nastąpi).

do smaku i znaleźli sporo materiału do pogawędki. Przez ciąg godziny żywo mówili. W końcu przystąpiono do sprawy pożyczki. Herz żądał podpisu Drumonta, w końcu zgodził się na skrypty dłużny z podpisem samego Morés'a. Wówczas mówiono także o przykrych stosunkach materialnych Morés'a i Herz wymógł na nim przyrzeczenie, iż wstąpi do służby publicznej.

Raz mając antysemitę w ręku, Herz z niczym już się nie liczył. Z zimną krwią Shylocka XIX w. pragnął mu wydrzeć serce i wtrącić go w to samo błocko, w jakim tarzała się u stóp jego cała Francja. Srogie moralne boleści i pasowania się z sobą przeżył Morés. Z początku Panamy Herz oddawał Morés'owi rewers do podarcia. Było to okrutnie znaczące. Zaczynali od formy najdelikatniejszej.

Później Herz zmienił taktykę. Potrafił wzmocnić Morés'a, iż pożyczka była postępkiem niehonorablem, że ujawnienie stosunku ich wiążącego zgubi Morés'a w opinii. W końcu wymusił Herz zobowiązanie, pod groźną wypięwaną historji o 20000 fr. na Morésie obietnicą iż „Libre parole“ oszczędzać go będzie.

Później chciał Herz użyć Morés'a za narzędzie do swej rehabilitacji. Miał Morés mianowicie występować jako arbiter w jakimś podejrzanym wartości moralnej sądzie pokojowym.

Nękania tak okropnie Morés wielokrotnie zamyslał o ujawnieniu sprawy, był temu jednakże przeciwny Drumont, który doradzał poprostu spłacić Herza i siedzieć cicho.

Tak się też w końcu stało; dopiero teraz wypływają na jaw dzieje nieznanych dotąd jeszcze szantażów pacjenta z Bournemonth.

W Corato został wybrany Imbriani, znany irendentysta, który powraca zatem do Izby i prowadzić będzie nadal politykę swą antyaustrjacką.

Ze Lwowa.

(Korespondencja własna „Kurjera Polskiego“).

8 sierpnia.

W okręgu nadworniańskim miały się wydarzyć trzy wypadki cholery. O ile w doniesieniu tem jest prawdy, dowiedmy się ze sprawozdania, jakie niezawodnie jutro nadejdzie od protomedyka dra Merunowicza, który się na miejsce udał w dniu wczorajszym. Pospieszyl tam również dr. Krokiewicz, znany bakteriolog. Otrzymamy więc wkrótce pewne wiadomości — dziś nie należy się tworzyć, gdyż być może, iż wypadki są sporadyczne, albo mają inną przyczynę niż cholera. W każdym razie ostrożność winna podyktować jak najrozsławszą dbałość o zdrowie, aby epidemja nie znalazła u nas gruntu. Wszystkie zeszlorzoczne przerwy przytrzeba zachowywać, a pilnować wszędzie porządku. Każdy obywatel śledzić winien, czy wszyscy dopełniają nakazanych przez władzę warunków ochronnych; o każdym nadużyciu należy donosić władzy, aby ta lekceważenie ukroczyć zawczasu była w możności. Pamiętamy o tem, żeśmy w przeszłym roku uparli się cholera, dzięki przestrzeganiu tych przepisów antyepidemicznych, które wszystkim obowiązują. Można tedy spokojnie dziś przyjąć wieść o pojawieniu się w kraju cholery, skoro nas zeszlorzoczne doświadczenie powiodło, jak postępować mamy, aby się od złego ustrzedz.

Miasto nasze, dzięki energicznemu zarządzeniom Namiestnictwa i władz miejskich, jest przygotowane do walki z epidemją, jeżeli by ta — broń Boże! — do nas zawitała miała. Tylko żadnych względów nie należy mieć dla tych, co w jakikolwiek sposób utrudniać zechcą środki ochronne, albo do rozporządzeń nie będą chcieli się zastosowywać. Zwłaszcza żydowskie kamienie trzeba mieć na oku. Najlepiej działać na utrzymanie porządku za pomocą ścisłej kontroli nad domocami domów (stróżami), których musieć trzeba do pilnowania porządku. Można być dobrze przeczuciemy im nawet pewną nagrodę pieniężną w razie stwierdzenia szczególniejszej z ich strony dbałości w tym kierunku. To zachęci innych.

Zeszlorzoczne postępowanie władz uprawniana dzisiaj do uspokojenia opinii. Jeżeli w roku przyszłym, kiedy cholera wszędzie groźniejszy nosiła na sobie charakter, niż to ma miejsce obecnie, — Lwów nie dopuścić wargniecia epidemji, to — da Bóg — i dziś straszny gość do miasta naszego nie zawita.

A. D.

REFORMA ZAKONU BENEDIKTYNÓW.

Papież Leon XIII przystąpił do reformy zakonu ks. Benedyktynów wydawszy w tym względzie list datowany w Rzymie jeszcze 30 grudnia 1888 roku. Od tego czasu nieustannie obradowano nad koniecznymi w tym Zakonie reformami i zdaje się, że obecnie takowe stanowią już zaprowadzone zostały. Według gazety „Grazer Volksblatt“ donoszą z Rzymu, że papież w d. 21 lipca wysto-

sował bullę na imię kardynała Dusmet w Katanii i Sycylii, w której dziękując za przeprowadzenie ostatecznych obrad kongregacji Benedyktynów Opatów, uznaje doniosłość urządzonych tam postanowień, zatwierdza je i nakazuje wprowadzić jako obowiązujące dla wszystkich w ogóle klasztorów tego zakonu. Obrady te dotyczyły ścisłego połączenia się wszystkich opactw benedyktynskich w ogólną kongregację, utworzenia i zorganizowania kolegium a właściwie Opactwa św. Anzelma na Awentynie w Rzymie. Równocześnie Ojciec św. zamianował Opata św. Anzelma i Opata — Prymasa wszystkich opactw zakonu ks. Benedyktynów. Wybór jego padł na opata Hildebranda de Hemptine z Maressons w Belgii, z kongregacji w Beuron. W Rzymie nie kryją się wcale z tem, że wypadek ten jest niezmiernie doniosłego znaczenia, zwłaszcza, że pociąga za sobą następstwa nadzwyczaj pożyteczne dla wszystkich opactw tego zakonu. Wkrótce też Papież ma wydać breve, w którym ściśle oznaczone zostaną prawa i obowiązki nowego Opata-Prymasa. Można śmiało twierdzić, że w ten sposób zarząd Opactw pod względem powagi i jurysdykcji dla pojedynczych zakonów ustalonym zostanie. O ile wnosić można, z wielką radością wszystkie opactwa tego zakonu przyjęły wiadomość o tej reprezentacji w Rzymie.

Opactwo Hildebrand, syn hrabiego de Hemptine urodził się w d. 10 czerwca 1849 r. w Geut w Belgii, zdjęty fanatyczną czią dla Kościoła wstąpił w młodzieńczym wieku do armii Papieża, awansował wkrótce na porucznika, lecz w r. 1868 przezwyciężając swoje powołanie, wstąpił do nowicjatu w Beukon. W zimie w roku 1875 wraz ze swymi współbraćmi wyszedł na wygnanie do Bolders w Tyrolu, później zaś był Priorem w Maredsons (w Belgii) i w Erdington (w Anglii). W ostatnich latach powołał go jako sekretarza przybocznego zmarły już Arcy-Opactwo Maurus Wolter. W r. 1890 został opatem w Maredsons. Biegła władza językami: francuskim, angielskim, niemieckim i włoskim. Ponieważ posiada nadzwyczajne doświadczenie i znajomość w sztuce Ojciec św. już przed dwoma laty powierzył mu główny kierunek budowy Anselmarium.

Tajne dokumenty rosyjskie

w sprawie księcia Battenberga.

Ciąg dalszy.

112.

Okólnik azjatyckiego departamentu do konsula w Bułgarii z dnia 26 go marca 1882 roku.

Cesarskie ministerjum spraw zewnętrznych z rozmaitych powodów postanowiło czasowo powstrzymać wysyłkę do Bośni i Hercegowiny ochotników, zwerbowanych pomiędzy rosyjskimi poddany. Postawiono również, aby rosyjscy ochotnicy z szeregów naszych armii zostali wcieleni do wojsk bułgarskich, mianowicie do tworzących się obecnie nowych pół-szwadronów. Z dniem wstąpienia ich do szeregów bułgarskiej siły zbrojnej, pensja, jaką dotąd pobierali, powinna im być wstrzymana.

113.

List p. Hittowa do konsula w Ruszczyku z d. 10 kwietnia 1882 r.

Zamierzam w ciągu dwóch tygodni, albo nawet wcześniej wyjechać do Petersburga. Z ostatniego listu, otrzymanego w tych dniach, przekonany jestem, że wbrew oczekiwaniom Jana Aleksiejewicza popiera ją politykę naszą w księstwie bułgarskiem. Mojem zdaniem, należałoby obecnie poruszyć tam kwestję budowy linii kolejowej, a nadto rozpowszechnić opinię, że koniecznym jest wszelkimi środkami dopomagać do wytworzenia w Bułgarii stronnictwa opozycyjnego. Podczas przebywania w Bułgarii nabrałem przekonania, że niepodobna nawet myśleć, a co dopiero spodziewać się, żeby stronnictwo konserwatywne i doradcy księcia Battenberga przeszli do naszego obozu. Bardzo często zdarzało mi się prowadzić rozmowy z członkami opozycyjnego stronnictwa. Znalazłem pomiędzy nimi ludzi dojrzałego rozumu, a co ważniejsza szczerze oddanych Rosji.

Co do kwestji budowy kolei żelaznej spodziewam się najsilniejszego poparcia ze strony posłów naszych w Wiedniu i w Berlinie. Gdyby książę Battenberg powołał się na warunki pokoju berlińskiego co do budowy linii Carybrod-Sofia, podsunę mu kilka skutecznych wskazówek, jak nasze państwo zapatrjuje się na tę sprawę.

Zawiadomili mnie, że generał Sobolew pewne, a bardzo szczegółowe informacje i instrukcje otrzymał z naszego ministerjum, jak również klucz depeszy cyfrowych do korespondencji. Osobiście wysoko cenię młodego generała i rachuję na to, że nada niewątpliwie ruch sprawie bułgarskiej. Ale jeżeli generał Sobolew zapatrzyony został w szczegółowe informacje i rozporządzenia kluczem cyfrowym, jakim stylizowane są wszystkie nasze depesze, wówczas nasze posłanni-

ctwo w Bułgarii zostało skonczone, jest zbyteczne i stanowi tylko pozorną formę. Rzecz to wprawdzie poboczna, bo chodzi głównie o osiągnięcie zamierzonego celu.

Jak mi piszą z Petersburga przygotowuje się tam plan militarnej konkurencji, jaką zamierzono zawrzeć z księciem Battenbergiem. Nie podzielam wcale tych projektów, bo właściwie dajmy na to, że taka konwencja rzeczywicie ma być zawarta, pytam się, w jakiej ona będzie formie i jakie wywoła skutki? Czy niby w ten sposób przez zawarcie militarnej konwencji z księciem bułgarskim zamierzamy nasze wcześniej urzeczywistnić się? Czy sprawy nasze na wschodzie, czy cel nasz oddawna upragniony zależy od tego, komu podległym będzie i od kogo będzie otrzymywał rozkazy ten i ów komendant tej lub owej kompanii? Czy to nastąpi z księżęciem rozporządzenia, czy wprost zarządzi ją rosyjski generał, mojem zdaniem wszystko jedno, nawet rzecz to najzupełniej dla nas obojętna. Nasz cel wcześniej jeszcze został wytknięty. Uczyniliśmy dotąd już olbrzymi krok postępu, dlatego koniecznie chwycić się środków nie odpowiednich, nie prowadzących do pomyślnego rozwiązania kwestji. Nie jesteśmy napastnikami. Mamy rzetelną rosyjską naturę t. j. jak mówi przysłowicie — to co w sercu, to i w rozumie. Więc powinniśmy byli domagać się od księcia, aby zawarł z nami konwencję militarną, a właściwie powinniśmy byli wspólnie z nim takąową opracować, to jest, że pierwszym jej rozdziałem musiałyby być zakończenie wszelkich z nim układów, a następnie dopiero zawarcie konwencji z Wschodnią-Rumelią i potem z Macedonią.

Jeżeli mi się nie powiedzie w Petersburgu usunąć owej militarnej konwencji na ostatni plan, będąc się starał przynajmniej wprowadzenie jej w wykonanie na jakiś czas powstrzymać, to jest do czasu, dopóki nie dopomóżemy partji oddanej nam duszą i ciałem do pozyskania udziału w sferach, rządzących Bułgarią. Spodziewam się, że uda mi się pozyskać w tym względzie tak Jana Aleksiejewicza jako i Mikołaja Karłowicza.

Rozchodzi się pogłoski, że w obrębie pańskiego konsulat w niektórych miastach tworzą się partje liberalne. Bardzo bym rad dowiedzieć się o treści programowego stronnictwa. Czyby zatem członkowie tegoż pragnęli drogą legalną dojść do władzy, czy pochwyć takąową używając odpowiednich środków? Proszę pana najuprzejmiej, zanim stąd odjadę, nadesłać mi w tym względzie zacierpnięte szczegółowe wiadomości.

Pan Batorski pisze, że pańska nominacja do departamentu niebawem nastąpi. Gdybyśmy się przed moim odjazdem nie wzięli, to się zobaczymy wkrótce w Petersburgu.

Pod Czerwoną Karczmą

przez

Stanisława Miłkowskiego.

I.

Interesa familijne zapędziły mnie aż w Plockie do Królestwa Polskiego. Spóźniwszy się jak zwykle na kolej, musiałem nająć furkę u jakiegoś poczwojowego mieszczanina na Szmulowiznie pod Warszawą. Miejscowość, do której zjadłem, odległa była o 5 mil od stolicy. Kołow droga wypadła nieszczęśliwie, bo i deszcz lał jak z cebra i koniki mojego mieszczucha nie spieszyły jakoś. Wlekliszy się więc powoli, jakby ze smolą. Popas wypadł w miasteczku Serocku, pamiętnem z wypadków r. 1830 i 1863, nie rozglądałem się zbytecznie po ulicach, bo zaraz na samym wstępie zjawiał się fiótek (tak w Polsce nazywają żandarmów), który dość arogancko w dzikim swym języku żądał ode mnie paszportu.

— Da! wy inostraniec *) rzekł ujrzawszy paszport austriacki. Pokiwał głową, przyglądał się długo pieczęci i zwrócił mi go z ukłonem wojskowym. Nie miał wielkiej chęci rozstać się ze mną i widocznie rachował na kubana za to, że mię tak grzecznie wyekspedjował. Nie domyślałem się wcale tego i żandarm odszedł a właściwie siadł na ławie w szynkowej sali.

— Badałeś pekił, myślę, będzie mi siedział na karku a ja radbym nieco rozzejrzeć się po mieście i wreszcie byłem głodny i przeziębiony.

— Nie można by gospodarzu, trochę spocząć w jakim pokoiku albo komorze, bo tu siedzieć nie podobna, pytam.

Żandarm natychmiast wstaje i zwracając się do mnie, mówi:

— Wy inostraniec, to wam wolno mówić po polsku.

Zrozumiałem intencje organu bezpieczeństwa publicznego, ale i tym razem nie dostał kubana. Ponieważ gospodarzem był izraelita, odzywam się tedy do niego po niemiecku.

— Haben Sie etwas Fleisch!

— Ja, mein Herr, odpowiadał żyd i prowadził mnie do komory obok.

— To u was nie wolno mówić po polsku i czego chce ten żandarm?

*) Tak, pan cudzoziemiec!

— Niech jego cholera. Pijanica, swolocz, brodiaga, szepcze żyd, oglądając się trwożliwie.

Zasiedziałem wygodnie na trzęsącej się kanapie i przeciągnąłem, ziewając główno. Przysnam się, że mię widok żandarma zdetonował i kto wie, czyby mógł co jeść w jego obecności, gdyby arendarz nie miał tej komory.

Po chwili pokazała się jakaś brudna, z włosem rozgazanym Sura, niosąc na tacy pół gęsi pieczonej, spory kawał hały t. j. bułki wypiekanej podczas szabasu i małą karafinkę wódki tak zwanej szabasówki.

Zebrałem się co żywo do spożycia tak ulubionej przeze mnie gąsiny. Należałem kieliszek szabasówki i o małym się nie zakztusił, bo kiedy prowadzę go ku ustom, wiał mi w drzwi żandarm i główno mówi:

— Szczęśliwej drogi bary!

Nie wytrzymała bestja. Myślał zapewne, że rozwinął jaką zakazaną gazetę i czytam a tu jak na złość zobaczył mnie pijącego i sporą buteleczkę tylko co napoczętą. I tym razem przecież zdołałem utrzymać godność własną, żeby się nie kumać z siepaczem moskiewskim. Kłwinałem mu głową i udawałem, że kraje hałę. Moskal nie cofał się, ale przeciewnie rzekł znowu pół po moskiewsku, pół po polsku.

— Haroszawo zdrowia panu!

— Ja też to słyszał, chwytam za karafkę i odstawiam ją na okno. Moskal coś mruknął, jeszcze się obejrzał, jak pies, co się obliżuje, nie dostawszy kielbasy i odszedł przecie.

Zmiałem gęsinę, ogryzłem nawet kosteczki, poprawiłem drugim kieliszkiem gorzałki i wyjrzałem przez okno na podwórze.

Obok bryczki stał żandarm i coś rozprawiał z moim forysem, wymachując mu ręką pod nosem.

— A to mól, a to nahalna kanalja, jak zwykli wyrażać się nasi galicyjscy Rusini.

Złość mię porwała na tego stupajkę, otwieram więc okno i wołam:

— Obywatelu chodźcie-nc do mnie, napijecie się tegiej szabasówki.

Żandarm brząknął szablicą, splunął i takim zmierzyl mię okiem, że dahlóg, gdyby to było gdzie na ustrome lub w lesie chwyciłbym za dubeltówkę.

Mój pan forys z wyraźną na twarzy radością oswoobodzony od towarzysza żandarma, pospieszył na wezwanie.

— Wasze zdrowie rzekłem, kiedy wszedł.

— Najlepszego, odpowiada.

Wypiliśmy po kieliszku a na zakąskę poczęstowałem go reszką hały.

— Co on chciał od was? — pytam.

— At co chciał. Moskal moskałem wyprytował się o pana, skąd pan jedzie i dokąd, czy pan błagorodny lub nie, to niby czy pan szlachcic czy niby taki żyk jak on.

— Domawiał się wam do poczęstunku, prawdę?

— Nie głupim, jegoby i kwarta okowity nie ugościł u jakby się z nim wdać w kompanję, toby cziłek i rublem się nie opędził. Ale proszę pana, dodał, czasby nam jechać, deszcz ustał, jeszcze kawał drogi a noc za pasem.

— Więc jedźmy, zaraz wychodzę do was tylko gospodarza zaspokoję.

Zapłaciłem, co należało. Bryczka wyjechała na drogę. Stoi znowu żandarm, Już mię jednak nie uczęstował życzeniem szczęśliwej drogi, nawet się nie ukłonił po swojemu.

(Ciąg dalszy nastąpi).

KRONIKA.

Kalendarz. Dziś św. Kamilla z Lolis, jutro Wawrzyńca m.

Zmiana nazwiska. Namiestnictwo pozwoliło p. Józefowi Łuszczyszyn, pomocnikowi handlowemu na zmianę dotychczasowego nazwiska rodowego na Łuszczeyki.

Sokół ruski. Towarzystwo ruskie gimnastyczne „Sokół“ niebawem zorganizowane zostanie we Lwowie, namiestnictwo bowiem statutu tegoż przyjęło już do wiadomości.

Samobójstwo. Powiesił się Franciszek Kruzyński, kapral 11 pułku artylerji we Lwowie. Przyczyną samobójstwa ma być żal do przełożonych.

Pielgrzymka do Kalwarji. Nie mogąc dla krótkości czasu odpowiedzieć na liczne zapytania, co do mającego się odbyć odpustu Wniebowzięcia Matki Boskiej, wiadomiam na tej drodze pielgrzymów, pragnących dostąpić odpustu, iż władze polityczne gromadzenia się pątników nie zakazały i nabożeństwa odbywać się będą z równą, jak co roku, uroczystością.

Upraszamy wszystkie dzienniki polskie o łaskawe powtórzenie niniejszej wiadomości.

Ks. Duklan Zając, kusztyosz OO. Bernardynów w Kalwarji Zębrzydowskiej.

Niepodobna wierzyć. Brutalność madyarska wobec słowackich uroczystości na 100-letni jubileusz urodzin Kolarza, przechodzi w dzikość mongolską. W św.

Marcinie (stolicy Słowaków) zabroniono przybyłym gościom odbyć wspólny bankiet w hotelu, a nawet wspólnego obiadu w ogrodzie prywatnym zabroniono. W kasynie słowackim mogli być wieczorem obecni tylko członkowie kasyna; u drzwi ustawiono sześciu żandarmów, którzy gościli odprawiali; o godzinę 10 nakazano zamknąć kasyno. W miasteczku Moszowcach żandarmi kolbami pedzili publiczność z domu, w którym się Kolar narodził.

Plorun. Podczas ćwiczeń 84 p. piechoty w Nowesinie w Hercegowinie, uderzył d. 4 b. m. w grupę oficerów i zabił na miejscu porucznika jen. sztabu Kratochwilę, porażił zaś generał-majora Weissmanna, pułkownika Stingla, podporucznika Rohna i kapitana Auera.

Nominacja. Jarosław Vrchlicki, znany pod pseudonimem Emila Frida, główny poeta czeski, otrzymał nareszcie katedrę dziejów nowożytnych piśmiennictwa powszechnego na Wszechnicy w Pradze czeskiej, jako profesor nadzwyczajny.

Promocja. Na uniwersytecie w Insbrucku otrzymał stopień doktora wszech nauk lekarskich Polak, nazwiskiem Emil Kładamnicki.

Niezwykłe zjawisko. Jak donoszą z Kuluszek w Królestwie Polskiem w lasach, należących do p. Schejblera, pojawiły się ostatnimi czasy ogromnej wielkości gady. Żmije, węże i jaszczurki lażą po ścieżkach stadami, niepokojąc przechodniów.

Kara za pojedynki. Według słów „St. Petersb. Wiedom.“ — rosyjskie ministerstwo sprawiedliwości ostatecznie opracowało projekt nowego prawa o zwiększeniu kar za pojedynki. Według projektu, za zabójstwo przeciwnika kara: osadzenie w więziniu do lat 6, a za ranienie: na lat 3. W razie pomyślnego zakończenia pojedynku, obaj przeciwnicy podlegają zamknięciu w więzi do 6 miesięcy.

Kolej nadnarwianska. Otwarcie drogi żelaznej nadnarwianskiej, jak już donosiliśmy, nastąpić ma d. 13-go b. m. Na kilka dni jednak przed otwarciem mają być wysłane do Matkini do Ostrołęki i od tej stacyj do Łap pociągi pasażerskie próbne, przejazd którymi będzie bezpłatny. W pociągach będą wagony II i III klasy, przewiezienie zaś bagażu będzie wzbronione.

Rower w usługach poczty. Od kilku tygodni listy i pakety, adresowane do miejscowości położonych pod Warszawą, zabierane są przez służbę, przybywającą do kantoru pocztowego na rowerach. Dotąd tylko kilka biur lub fabryk zaprowadziło podobną komunikację, zapewne jednak w niedalekiej przyszłości liczba rowerzystów-listonoszów się powiększy.

Bracia Drescher z ulicy Goj w Bytomiu napadli na tejez ulicy w poniedziałek wieczorem czeladnika stolarskiego i zranili go nożem i lampką górniczą tak niebezpiecznie, że padł na miejscu bezprzytomny. Nazajutrz przyaresztowano obu sprawców, przy czem spostrzeżono, że na lamce znajdowały się jeszcze całe peki włosów.

W Brzezinach (Birkenheim) p. Bytomiem wyrosło u R. Lipina reżnika dzidzko żyta, na którym znajdują się 10 kłosków większych i mniejszych.

W Bytomiu. W zeszyły poniedziałek pozwoliło sobie dwóch młokosów bardzo niebezpiecznego żartu, rzuciwszy na ul. Gimnazjalnej do mieszkanca cieśli Blanka koniec palącego się cygara, które padło na kolebkę z dziecicciem i zapaliło pościel. Szczęście, że w tym czasie rodzice w domu byli i ogień zagasił, bo byłoby wielkie nieszczęście z tego wynikać.

Co dzień można słyszeć skargi, że wszystkie zawody przepełnione i ojcowie zjadą zakłopotani, gdzieby umieścić swych synów. Dlatego zwraca się niniejszem uwagę na to, że w zawodach gospodarskich rachmistrzów i sekretarzy od kilku lat brak odpowiednich sił. Takich osób poszukuje się zawsze a znajdują one zatrudnienie, bo nowe prawo podatkowe zmusza każde dominium ściśle prowadzić rachunki, czem się zwykli ekonomowie rzadko albo wcale nie zajmują. Po 3-miesięcznej nauce przygotowawczej otrzymają zaraz posadę i nie potrzebują przy skromnych wymaganiach żadnej zapomozi ze strony rodziców. Jako wiadomości potrzebne wymaga się tylko, żeby potrafili dobrze czytać, pisać i rachować. — Wszystkich innych wiadomości udzieli osobom interesującym: Związek gospodarskich urzędników w Szczecinie, ul. Niemiecka nr. 12.

Żydowskie państwo w Europie. Według wiadomości z Amsterdamu, prowadzą tamtejsi i rotterdamscy bankierzy układy w celu zakupna holenderskiej wyspy Mounnikoog, gdzie mają się osiedlać żydowscy emigranci z Rosji. Wyspa ta, leżąca na północ od prowincji Friesland i stojąca pod administracją tejez prowincji, jest własnością pewnego adwokata w Haadze, który ją wystawił na sprzedaż, zadając 300.000 zlr.

Pożar. Poważne niebezpieczeństwo zagrożiło niedawno londyńskiemu City, które jest osiłą olbrzymiego handlu angielskiego, wybuchł bowiem w jednej z pobocznych ulic pożar. Szczęściem dzielny ratunek miejscowej straży zlokalizował ogień i skończyło się jedynie na spaleniu 25 domów po obu stronach ulicy St. Mary Axe i Barystreet. Szkoda wynosi około 2 milionów funtów szterlingów.

Książę Duong Chaer. „Figaro“ odrył wielki plasek Anglii przeciw Francji. Przed dwoma tygodniami przybył do Paryża i zamieszkał w skromnym „Family hotel“ na ulicy Jakob, książę Duong Chaer, syn króla Kambodży, Norodama. Książę ten przed dwoma laty, skutkiem zatargów z prezydentem francuskim w Pnom-Penth, stolicy Kambodży, zbiegł do Bangkoku. Tam przed dwoma miesiącami otrzymał propozycję od rządu syamskiego, aby wzniecił w Kambodży powstanie przeciw Francji. List, zawierający tę propozycję, ks. Duong Chaer wręczył agentowi francuskiemu, panu Pavie, a sam od dawna się pod opiekę Francji, przyjechał do Paryża. Tutaj denuncjuje rząd syamski i Anglię, którą uważa za sprężynę wszystkich w Syamie przeciw Francuzom intryg i za inicjatorkę projektu powstania w Kambodży. W chwili pełnego napięcia stosunków między Londynem i Paryżem artykuł, zawierający odkrycie intryg „przewrotnego Albionu“, wypadł efektywnie. Jednakże wrażenie to nie trwało długo. Książę Duong Chaer ze swoimi wyznawcami wygląda dość podejrzanie. Niektórzy powiadają, że sam on proponował Syamowi wzniecenie ruchów w Kambodży, a kiedy nie posłuchano go, uszedł i zarzucił rządowi syamskiemu winę, która do niego samego należy. Najlepszy dowód zresztą, że ks. Duong Chaer jest osobą zagadką, daje zachowanie się rządu francuskiego, który przyjął ostrożnie jego wyznaczenie i zagroził mu deportacją do Algieru na wypadek, gdyby chciał się niezgodę między Anglią i Francją. W ten rzeczywistości tkwić mógł istotny cel rewelacji księcia, który nie ma bynajmniej więcej powodów do kochania Francuzów, jak do nienawidzenia Anglików. Jakkolwiek przeciw Francuzi dostrzegli już lub dostrzegą złośliwą tendencjonalność wynurzeń księcia, coś tam zawsze u nich zostanie podejrzenia przeciw Anglii i przeciw jej polityce w Indochinach.

Nowa sztuka moskiewska. Senat uchwalił nowy paragraf do postanowień kodeksu cywilnego, odnoszących się do nabycia nieruchomości na własność przez zasiedzenie. Według tych postanowień daje 40-letnie spokojne posiadanie nieruchomości tytuł do prawa własności. Paragraf uchwalony obecnie orzeka, że jeżeli nieruchomości należała kiedykolwiek do cerkwi prawosławnej, a nabyta została nieprawnie, to zasiedzenie wcale miejsca nie ma, chociażby nieruchomości ta nie wiedzied jak długo została w spokojnym posiadaniu i używaniu dzisiejszego jej właściciela lub jego przodków.

Cyklistów w wojsku. Na tegorocznych manewrach jesiennych armii niemieckiej, pierwszy raz bcykl będzie w uslugi wojska. Armia francuska ma już regularną służbę cyklistyczną od 1891 roku, dzieli się ta ostatnia na trzy działy: 1) cyklistów, przewożących sztafety; 2) cyklistów, pełniących służbę wywiadowczą; 3) cyklistów, utrzymujących podczas bitwy styczność pomiędzy oddziałami. Każdy z takich cyklistów składa egzamin ze swojej umiejętności, musi on przebyć przestrzeń 90 km. mniej niż w sześciu godzinach. Uzbrojenie jego tworzy rewolwer i 18 ładunków; prócz tego ma na sobie mantelzak, manierkę, torbę i części zapasowe bicyklu, by w razie zepsucia maszyny, zaraz ją naprawić.

Kalendarzyk zabaw i zebrań w Krakowie.

Środa dnia 9 Sierpnia. O godzinie 7-mej wiecz. przedstawienie w Parku Krakowskim.

Podróż cesarza Franciszka Józefa do Galicji objęta jest następującym programem: W noc z 2 na 3 września o godz. 2 m. 30 przybędzie Najj. Pan osobnym pociągim dworskim z Wiednia na dworzec kolejowy krakowski, gdzie z powodu pory nocnej nie będzie osobnego przyjęcia. Dnia 3 września o godz. 7 m. 30 rano przybędzie Najj. Pan do Jarosławia, gdzie oczekiwać go będzie os. p. Namiestnik hr. Badenii.

Tam też odbędzie się uroczyste przyjęcie, w którym, oprócz burmistrza tamtejszego, wezwą udział przedstawiciele wszystkich urzędów i korporacji, a między nimi i Rada powiatowa. W Jarosławiu zabawi Najj. Pan do dnia 5 września i zamieszka w tamtejszych koszarach. Dnia 5 września przed południem wyruszy Najj. Pan na ćwiczenia wojskowe do Krakowca i zabawi do dnia 8 września, gdzie zamieszka we dworze w Gnojnicach, poczem tego samego dnia rano około godziny 10 pojedzie do Przemysła, gdzie się odbędzie uroczyste przyjęcie, jak w Jarosławiu. Z Przemysła tego samego dnia wieczorem nastąpi odjazd Najj. Pana do Węgier przez Radymno i Ławocznę.

Prezydent miasta Friedlein z p. Franciszkiem Słękiem, dyrektorem kasy oszczędności miasta Krakowa, wyjechali do Lwowa wczorajszym wieczornym pociągiem, aby przedstawić wiceprezydentowi krajowej dyrekcji skarbu, radcy dworu Korytowskiemu, że założenie nowego podatku na gminę przed podwyższeniem rocznego akcyzowego z 235.000 złr. roczne o 15.000 złr. nie da się sprawiedliwie obecnemu stosunkami handlowymi, a wobec ciężkiego położenia finansowego

gminy, bardzo dotkliwym będzie dla niej ciężarem. Jak wiadomo, dyrekcja skarbu we Lwowie zażądała od gminy, aby do 10 b. m. oświadczyła się, czy przyjmuje wspomnianą podwyżkę o 15.000 złr. rocznie, gdyż w przeciwnym razie oferty rozpisanie będą. Deputacja gminy ma nadzieję, że ratca dworu Korytowski, znając obecne położenie Krakowa, przedstawi władzom centralnym, że nie należy nowymi ciężarami doprowadzać gminy do finansowej ruiny.

Posel Leon Chrzanowski bawi w Krakowie.

Mieczysław Zawiejski wyjeżdża w tym tygodniu do Florencji, gdzie będzie pracował nad wykonaniem w bronce biustu ks. kardynała Dunajewskiego i święto zamówionego bustu ks. Aleksandra Lubomirskiego, fundatora krakowskiego schroniska dla biednych dzieci.

Akademia umiejętności w roku bieżącym z zapisu s. p. Kaspra Bieleckiego nagrodziła trzy prace literackie studentów uniwersytetu Jagiellońskiego: pracę o Monitorze p. Romana Koppensa (teologa), p. Wacława Sawickiego o rozprawie o jednej z prac Heraklidesa Lubomirskiego i p. Mieczysława Offmańskiego pracę o „Znaczeniu czasopisma Monitor dla umysłowego i moralnego rozwoju w Polsce w XVIII wieku“. Konkurs na rok przyszły już rozpisany.

Komisja budowlana miejska zauważyła przy nowo budującym się domu Schomrotha w ul. Diehlowskiej rysy na ścianach. Komisja poczyniła natychmiast odpowiednie zarządzenia, gwarantujące bezpieczeństwo robotników, oraz postanowiła zbadać przyczynę osadzenia się murów. Bndową powyższą kieruje znany architekt p. Talowski.

Zauważono również rysy na murach 3-piętrowej kamienicy p. Prokocimera w ul. Kanonnej. Przepuszczalnem jest, że przyłączony rysów będzie do budownika trzeciego piętra dokonana przed dwoma laty. I tu komisja poczyniła właściwe zarządzenia.

Nowenna. Od dnia onegdajszego wygrywa w godzinach rannych i południowych strażak na wieży marjackiej nabożne pieśni. Jest to nowenna do Matki Boskiej, która ze względu na przypadające wkrótce święta: Wniebowzięcia Matki Boskiej, wygrywaną będzie na wieży aż do dnia 14 b. m.

Rozszerzenie dworca. Dworzec kolejowy będzie w ten sposób rozszerzony, że przybudowany zostanie nowy budynek pomiędzy dzisiejszym urzędem pocztowym a dworcem. W budynku tym mieścić się będzie sala restauracyjna i sala przyjęć. Obecny bufet natomiast przemienionym zostanie na poczekalnię klasy II. Oprócz tego zaś do budowania zostanie na całym budynku 2gie piętro. Tym sposobem dworzec zyska okazały wygląd oraz znaczne rozszerzenie z różnemi dogodnościami dla podróżnych. Roboty rozpoczęły się w przeszłym tygodniu.

Teatr letni w parku Krakowskim. Po raz pierwszy siadam z przyjemnością do apisania wrażeń, odniesionych z przedstawienia w parku Krakowskim. Z przyjemnością, bo wrażenia były bardzo dodatnie. Grano wczoraj operę ludową Kamińskiego „Krakowiaci i górali“ i grano tym razem naprawdę bardzo składnie. Obrazu od początku słuchało się z zajęciem. Ausambł, ta pięta Achillesowa wszelkich towarzystw skleconych z ludzi z przeróżnych trup i trupecek, płynął wczoraj gładko, we właściwym tempie, z należąca werwą.

Role pojedyncze wypadły dobrze, na osobną i zaszczytną wzmiankę z interpretatorów zasługują panowie Bronisławski i Kwiatyński. Ten ostatni nie po raz pierwszy zwraca na siebie uwagę w sztukach ludowych.

Pieśni i kuplety przyniosły resziste oklaski wykonawcom.

Wogóle całość, jak wyżej powiedziałem, zadowólnić musiała nawet tych, którzy z pewnem uprzedzeniem zdążyli do teatru.

Tak nagle „przeobrażenie się“ przypisać należy sumiennej i umiejętnej reżyserji. Rękę reżyserką znać było w układzie każdej sceny, w każdej sytuacji, w pojedynczych rolach. Praca i energia święciły wczoraj tryumf. Próbami „Krakowiaków i górali“ kierował p. Antoniowski, artysta sceny krakowskiej.

O ile nam wiadomo, „Krakowiaci i górali“ powtórzone będą w sobotę. Niedowiarkom radzimy pójść się przekonać naocznie.

„Harmonia“. Na program dzisiejszego koncertu miejskiej kapeli „Harmonia“ (na plantacjach przed kawiarnią Janikowskiej) złożą się: Scharoch marz „Dormus“, Ziehrera, walc „Wiener Bürger“, Bindera uwertura z operki „Sabaudezycy“, Kostańskiego polka marz „Pozdrów nas luba“ i Sellera marz „Z Krakowa do Pragi“.

Z izby sądowej. Wczoraj Trybunał pod przewodnictwem Radeów sądu krajowego pp. Krzepeli i Matusińskiego, odbył sześć rozpraw karnych. Z tych trzy pierwsze o zbrodnię ciężkiego uszkodzenia ciała, do których jako ekspertów powołano pp. Dra Ignacego Schaittra, Dra Antoniego Filimowskiego, dalej o zbro-

dnję gwałtu publicznego, a wreszcie ostatnio dwie o zbrodnię oszustwa i kradzieży. 1) Franciszka Kępkę, Józefa Pytla i Wincentego Rudkę, obwinionych o ciężkie uszkodzenie ciała popełnione na osobie Karola Krausego, którego wszyscy trzej mocno pobili. Eksperti jednak uznali obrażenia za lekkie, przeto trybunał skazał powyższych za przekroczenie po 3 tygodnie aresztu. — 2) Teofila Hebdę, za zbrodnię ciężkiego uszkodzenia ciała na osobie żołnierza 57 pułku piechoty Wincentego Gawlika, podczas wzajemnej bójki na Kazimierzu w dniu 29 września r. 1892. W bójce tej Gawlik ugodzony nożem w lewe udo oduilił ranę groźną dla życia. Na podstawie orzeczenia ekspertów i zeznań Gawlika, Trybunał uznał Hebdę winnym zarzuczonej mu zbrodni i skazał z uwzględnieniem okoliczności łagodzących, że został przez Gawlika zaczepiony, na 5 miesięcy ciężkiego więzienia z jednym postem co tydzień. 3) Zbrzeznińskiego Antoniego, czeladnika kowalskiego, za ciężkie uszkodzenie ciała, dokonane na osobie terminatora, Trybunał skazał na 6 tygodni więzienia. 4) Pyjosa Franciszka, kilkakrotnie karanego za kradzież — tym razem za gwałt publiczny, Trybunał skazał na jeden miesiąc aresztu. — 5) Rudolfa Urbaszka za zbrodnię oszustwa i kradzieży — oraz za nieprawne noszenie broni palnej, skazał Trybunał na 6 miesięcy ciężkiego więzienia, obustronnie jednym postem co tydzień. — 6) Jana Miklosza, karanego za kradzież — podpalenie i inne zbrodnie, za które przebył 15 lat więzienia w Wiśniczu i innych miejscowościach, tym razem za kradzież mundurów oraz kilkadziesiąt sztuk wierzby, zasadzony, skazał Trybunał na wniosek prokuratora p. Grzybowskiego na 1 rok ciężkiego więzienia, obustronnie jednoludniowym postem co tydzień. Po odbytej zaś karze jako niepoprawnego przestępcę oddano pod dozór policyjny.

Sucha. Skromna nasza miejscina, położona u podnóża Babiej Góry, dzięki wybornemu górskiemu powietrzu, ściągając co roku licznych krakowian, używających tutaj villegiatury. Każdej soboty przybywają tu tak zwane mezoowskie posiadki; spracowani tygodniową pracą żonkosie, pomimo, iż tego roku nie bardzo pogoda dopisuje, na łonie natury używają miłego niedzielnego wypoczynku. Restauracja na dworcu kolejowym jest tutaj punktem zbornym dla letników, którzy korzystając z wybornie prowadzonej kuchni krakowskiego kucharza p. K., postanowili temuż wdzięczność swą okazać za pielęgnowanie ich żołądków w czasie kuracji, przez zbiorowe podziękowanie Dyrekcji kolei państwowej, za szczerliwe obsadzenie stacji Sucha tak znakomitym jak pan K. kucharzem. Obecnie pomimo, że drugi sezon letni jest już na ukończeniu, przebywa tutaj przeszło 60 rodzin z Krakowa. Przejednych zaś osób, udających się do miejsc klimatycznych i kąpielowych, mamy tutaj codziennie po kilkaset, przeważnie z Królestwa i Poznańskiego. — Na zakończenie tegorocznego sezonu ma się tu odbyć wieczór z tańcami. Zabawą tą zajmują się już grono młodych ludzi, złożone z urzędników miejscowych i wakacjonistów.

Ze stacji ratunkowej. W poniedziałek dnia 7 b. m. o godzinie 8 wieczorem wezwał p. Antoni Strzelecki, pogotowie ratunkowe do nagle zastabego chłopca, sieroty Antoniego Natanka 1. 10 leżącego, z ilością przygniętego u jednej z mieszkanek Zwierzycia. U chłopca rozpoznano czerwonkę, odwieziono go więc do szpitala św. Ludwika.

O godzinie 9 minut 20 wezwał pogotowie p. L. Benedyktowicz na plac Dominikański 1. 4 do swojej służącej Anieli Bankiewicz lat 19. I tu również rozpoznano czerwonkę. Dziewczynę odwieziono do szpitala św. Łazarza.

Wczoraj o godzinie 9 minut 35 rano wezwano pogotowie telefonem na Grzegorzki za rzeźnię miejską nad Wisłę, z której wyciągnięto topiącego się nieznanego nazwiska izralitę w stanie beprzytomnym z tętnem nierównem i słabem. Odwieziono chorego do szpitala św. Łazarza. Z opowiadania świadków dowiedziano się, że żyd miał wpaść do rzeki przez nieuwagę w chwili, kiedy moczył nogi.

O godzinie 12 minut 20 w południe wezwano pogotowie telefonem od pp. Jakubowskiego i Jarry do dziewczyny, która miała nagle zachorować na plantach na rogu ulicy św. Anny. Za przybyciem jednak pogotowia na wskazane miejsce rzekomej chorej dziewczyny już nie zostali. Jak utrzymują naoczni świadkowie dziewczyna przestraszyła się świstawki strażackiej i... drapnęła.

Policya przytrzymała w poniedziałek dnia 7. b. m. na dworcu kolei w Krakowie dwóch wychodźców do Ameryki, którzy z Gogotowa, powiatu Jasielskiego, puścili się w podróż za Ocean bez legitymacji i bez pieniędzy.

Na targu w krakowskim zakładzie obserwacyjnym sprzedano w dniu 8 b. m. 2833 sztuk trzody chlewnej. Z liczby tej wysłano sprzedanego towaru dla królestwa monarehji 2709 sztuk, za granicę 112 sztuk, a 12 odstawiono do miasta. Płaco-

no za kilogram żywej wagi od 37 do 41 ct.

† **Zmarli.** Józefa z Zalewskich Gerlingera, żona emerytowanego majora przeżywszy 75 lat, zmarła wczoraj w Krakowie.

Z „Kroniki myśliwskiej“.

Arcyksiążę austriacki Franciszek Ferdynand Esde podróżuje po szerokim świecie, a z podróży nadysia do Wiednia barwne obrazki, wydawane stale w „Kronice myśliwskiej“ Hug. Wyjnnymy ze zbiorku jeden z tych szkiców, majujący polowanie na tygrysa.

„Dzisiaj mieliśmy noc pogodną, można więc było przewidywać, iż spotkamy tygrysa. Mieszkańcy Indji wschodnich są nieporównani w wytrwałości, z jaką śledzą tych drapieżników kołującego rodzaju: siedzą po dniach i nocach całych na wzgórzach, na szczytach gór, tuż obok bawoląg, przywiązanych do skał na przynętę, i nie odejdą, dopóki zwierzęcia nie wytrapią. Tygryś tygrysi! rozlega się w końcu. A wówczas goryczkowa działalność rozwija się w karawanie. Kto żyje, broń czystej, ładunków kręgi, kule leje. Słonie ustawiają się rzędem — i dalej na Jowy!

Puściliśmy nasze otoczenie myśliwskie przedem, a sami dążymy za niem kouno: Wytrącono dwa tygrysy w gęsto zadrzewionej dolinie, o dwie mile angielskie od naszego noclegu. W chwili, gdyśmy dojeżdżali do dolinki, spotkał nas Hanorain, kierownik naganki, z wiadomością, iż tygrysy są jeszcze na miejscu wskazanym, że pożary tawole, wystawione na przynętę, i leżą w zaroślach pobliskich. Konie rozstawiono pomiędzy słonmi, ja zaś dosiadłem utubionego słonia Maharadży z Ulwaru. Było to zwierzę doskonałe z polowaniami na tygrysy oswojone. Usadowiłem się możliwie wygodnie w wierzchole, reprezentującej siodło, zwożem obok siebie dwa sztuce, jeden kalibru 500, drugi 577. Za mną siedział strzelec przyboczny i kilku hindusów. Z niesłychaną ostrożnością posuwał się zaczął słoni nasz w gęszczę. Stąpił tak delikatnie, iż nie słyszeliśmy z góry nawet trawy szelesta. Po kilku minutach cichego pochoda dotarliśmy do miejsca, gdzie leżały szczytki portarego bawolągca, nad którymi krzątały sępy i uwijały się szakale.

— *Bagh! Bagh!* (tygrysi! tygrysi!) — wyszedł jeden z siedzących za mną hindusów. Urzaliśmy w tej chwili tygrysa. W olbrzymich skokach sunął wśród wysokiej żółtej trawy po za odległością strzału, mniej więcej o 300 kroków. W tej chwili gromada naganczy, stojąca po drugiej stronie polanki, pod przewodnictwem pułkownika Frasera, dała kilkanaście strzałów w powietrze. Zwierzę stanęło przerażone i gwałtownym skokiem zawróciło w kierunku naszego słonia. W chwili, gdy zwierzę podziło w odległości 6-ciu kroków, zmierzysto. Padł strzał. Olbrzymia tygryscia wyrzuciła w powietrze koła, niby zajęte, w biegu trafiony strątem, i padła bez życia.

Nie było jednak czasu na oglądanie zdobyczy. Drugi tygryś przebywał w dolinie, zarośniętej, jak puszcza dzwiczka. Ustawiono nas na wzgórzku, naganacze zaś, otoczywszy z trzech stron dolinę, krzykami, strzałami, wreszcie zrzucając kamieniami i odłamami skał z pagórków w głąb doliny, starali się sploszyć zwierzę w naszą stronę. Po kilku minutach oczekiwania, w czasie r których serce bicia mi, jak młotem, z emocji myśliwskiej, urzaliśmy znow w znacznej odległości żółtą plamę. Tygryś, następując pilnie, oczołgał się na brzochn. Widzieliśmy przez lunety to wspaniałe zwierzę, sunące cicho a lekko, niby wąż przegony, wzdłuż zarośli leśnych. Jeszcze chwila — a tygryś zniknie nam z oczu. Stojący o paręset kroków bliżej pułkownik K. strzelił, lecz chybił. Strzał sprawił tyle, iż tygryś zwrócił się na lewo i zaszył się w gęszczę lasu.

Wyszedł nie mógł z pułapki, bo naokoło doliny stały gęste szeregi naganki. Ato, aby go zabić, należało podsunąć się bliżej i wedrzeć się po znacznej pochylności na sam wierzchołek wzgórzka, otaczającego dolinę. Tu dopiero poznałem zdumiewającą roztropność słonia Maharadży z Ulwaru. Olbrzymie zwierzę stąpało po leśnej pochylności, jak lekkie konik górski w Firenejach. Kamień nawet nie spadł ze ścieżki, na której słoni stawił kwadratowe swięto łapy. Co chwila chwytając zwierzę trąbą drzewa, mającę conajmniej stopę w obwodzie, i wyrzucało je z korzeniami, by oczyścić sobie drogę. Wobec tak praktycznego traktowania rzeczy, pochód nasz odbywał się w gęszczę tak lekko, jakby po jakiejś dobrze utrzymanej drodze szosowej.

Ze szczytu pagórka znow urzaliśmy tygrysa. Na widok zbliżających się słoni oczołgał się zaczął dalej. Strzelidłem. Zwierzę ranione przypadło do ziemi, potem zaś jednym skokiem zwróciło się ku nam, wprost na słonie nasze. Dopuściliśmy go na odległość 50-ciu kroków. Kilkanaście strzałów podziurawiło tygrysa, jak rzęso. Padł na przednie łapy, rozciągnięty, broczący w kałużę krwi.

Wówczas zaczęło się ciekawe widowisko. Przyniesiono oba zabite tygrysy przed naszego słonia. Ludzie i zwierzęta otoczyły łup wkoło. Hindusi, którzy przez trzy dni z rzędu tropili zwierzęta, wydawali okrzyki radości. Słonie na widok krwi cofały się w nieładzie, a gdy przewodnicy żelanemimi prętami zmuszali je do postawiania się naprzód, wydawały ryki przerażenia.

Dzisiaj ten, z dwoma upolowanymi tygrysamii w ciągu półgodziny, należą do najpiękniejszych myśliwych w Indiach.

Tygrysy należały do wspaniałych okazów fauny indyjskiej. Według zdania hindusów, były to zwierzęta pigociele, o przepysznej cieleśku budowie. Samiec od nozdrzy do końca ogona ma 9, samica 8 stóp angielskich.

(X).

TELEGRAMY.

Dnia 9 Sierpnia.

Wiedeń. Prowizoryczne kierownictwo teki wojny objął szef sekcji baron Merkl.

Budapeszt. Według „Bud. Corr.“ istnieje zamiar cofnięcia zakazu paszy z uwagi na pomyślny wynik zborów.

Kolonia. „Köln. Ztg.“ twierdzi na pewne, iż kardynał Ledóchowski powróci do W. Ks. Poznańskiego, gdzie zamieszka jako człowiek prywatny.

Braja. Od 6 do 7 bm. do 17 dawnych wypadków cholery, przybyło 8 nowych. Z tych ostatnich 6 skończyło się śmiercią. **Sulima.** Zaszły 4 wypadki cholery.

Paryż. Według „Figara“ rada ministrów z 7 b. m. obradowała w sprawie broszury Dupasa.

Paryż. „Temps“ otrzymuje depeszę z Saigonu, iż właśnie odchodzi z tamtąd 250 tyraljerów, piechoty i marynarki do Chantabon.

Paryż. Według depesz z Buenos Ayres, gubernator prowincji Buenos Ayres podał się do dymisji.

Paryż. Sąd lawiczny skazał wydawcę „Estefette“, który pomógł Flourens'a, o współudział w skandalu nortonowskim, na 500 franków kary pieniężnej i franka odszkodowania.

Paryż. Dupas może być sądownie sciganany jedynie na podstawie art. 378 ust. karnej (przekroczenie dyscyplinarne tajemnicy urzędowej), nie zaś za zbrodnię wyjawienia tajemnicy stanu, ta ostatnia bowiem zachodzi jedynie wówczas, gdy zdrada tajemnicy wychodzi na korzyść obcego mocarstwa. Dupas zaskarża prawdopodobnie byli ministrowie, jak np. Loubet, Ribot, Ricard, lub Bourgeois. Rząd Dupuyego nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności za faktą rzekomo dokonane przed ukonstytuowaniem się obecnego gabinetu. Sam Dupuy udzielił odpowiednich wyjaśnień przed dwoma wyborcami 12 b. m.

Paryż. Floquet oświadczył w interwiewie, iż wszystko to, co o nim pisają Dupas, jest zmyślenie. Nigdy tego rodzaju, jak opowiedziane w broszurze Dupas'a, rozmów z Artonem nie miał i w ogóle o Panamie nic nie ma więcej do dodania nad to, co już dawniej zeznał publicznie.

Paryż. Ribot telegraficznie zaprzeczył szczegółom o nim, zawartym w broszurze Dupasa.

O Dupasie wiadomo teraz, iż był przybocznym sekretarzem głośnego Souinoury. Skoro Souinoury po skandalu z panią Cotte został przeniesiony do służby administracyjnej i dostał prefekturę, Dupas nie pozostał za swoim zwierzchnikiem, lecz zajmował nadal dawne swe stanowisko. Dopiero w ostatnich czasach został Dupas wydalony, a to dlatego, ponieważ zdradzał tajemnice urzędu o we. Jego broszura jest więc zarówno aktem przywłażnej zemsty, jak być może, iż Dupas tym razem służy za narzędzie ukrytej ręki.

Paryż. Dziennikarz Judet zwał sekundantów Clémenceau, którzy go ogłosili niehonorowym, na pojedynku. Wymienieni sekundanci, pp. Maujan i Pichon oduwili Judetowi zadyszczony.

Zurych. Obraduje kongres międzynarodowej socjalnej demokracji. Wykluczono delegatów anarchistów i socjalistów niezawisłych. Przyszło do bójki na kije. **Hanower.** Obraduje kongres antropologów. **Londyn.** Właściciele kopalni węgla w Walji i Monmouth zgodzili się na podwyższenie płacy o 1/4%. W hrabstwach Fife i Kinross zastrajkowało 7000 górników, ponieważ pracodawcy nie przystali na podwyższenie płacy o 25%. **Waszyngton.** Został otwarty kongres. **Buenos Ayres.** Gubernator prowincji Buenos Ayres uszedł do prowincji La Plata.

Przyjechali do Krakowa

dnia 8 Sierpnia.

Grand Hotel. A. Spiessbach z Hall. — S. Skarzynski z Warszawy. — A. Schewczyk z Ołomuńca. — O. Schön z Wiednia. — E. Morawski z Lubelskiej.

Hotel Drezeński. A. Raszewski z Russocic. A. Łopacińska z Warszawy.

Hotel pod Różą. T. Piasecka z Olkusza. — K. Michałowski z Solca. — J. Macużyński z Wadowie. — A. Chazewski z Przemysła.

Hotel Polski. J. Krebher z Reichenbach. — M. Horodyska z Radoszyc. — Z. Rozwadowski z Limanova. — A. L. Jodłowski z Król. Pól. — E. Chamek z Węgier. — J. Kratky ze Lwowa. — K. Buczyński z Wadowie. — E. Blumowa z Rosyi. — K. Stepanow z Warszawy.

Hotel Saski. J. Jarzebecki ze Lwowa. — Dr. M. Maciszewski z Tarnopola. — K. Menzel z Hamburga. — E. Wisniewski ze Lwowa. — St. Nielepce z Petersburga.

Hotel Narodowy. Z. Zaruski z Płocka. — F. Kamińska z N. Targu. — J. Piasecka z Tarnowa. — M. Żalaska z Warszawy.

Hotel Centralny. K. Grünwald z Wiednia. — J. Hirschmann z Wiednia.

NADESŁANE.

(Rubryka Nadesłane nie pochodzi od Redakcji, która też za nią odpowiedzialności nie przyjmuje).

Pończochy gumowe na żyły kurczowe, paski raptrowe i pasy brzuszne, gorsceiki do prostego trzymania oraz wszelkie wyroby w zakresie rękawicznictwa wchodzące

polecają

Bracia BILEWSCY

w KRAKOWIE

obok kościoła N. P. Maryi.

Wszelkie papiery wartościowe, banknoty zagraniczne i monety kupuje i sprzedaje pod najkorzystniejszymi warunkami. **Kantor wymiany filij c. k. uprzyw. Banku Hipotecznego** **w Krakowie, Rynek 1. 30.** Zlecenia z prowincji skutecznie się odwrotną pocztą bez doliczenia prowizji.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Od wyrazu zwykłym drukiem 2 ct., tłustym drukiem po 5 ct., Minimum ceny ogłoszeń 25 ct.

DOM MUROWANY o 5-ciu obszer-nych ubikacjach z piwnicami i ogródkiem kwiatowym, bardzo starannie i z dobrego materiału budowany, cynkiem kryty, z powodu zmian rodzinnych jest z woli ręki do sprzedania. Zgłoszenia przyjmuje I. Grawiński w drukarni p. Korneckiego (ul. św. Jana), lub w Dębniakach Nr. 105 obok willi Madagaskar.

POTRZEBNA jest **KWOTA** 3.000 złr. na drugą hipotekę kamienicy dwupiętrowej nowo wybudowanej dobrze się rentującej w Krakowie. — Wiadomość w Administracji Kurjera Polskiego. 295 1 5

URZĘDNIK emerytowany może przyjąć administrację kamienicy w Krakowie. — Wiadomość w Administracji „Kurjera Polskiego”. 741 1 6

RESTAURACYA
TURLIŃSKIEGO
w Krakowie
w hotelu „pod Różą”.

Obiad za 1 złr.
Środa dnia 9 Sierpnia

Zupy { Paysanne Zupa.
Rosół z grzybkiem.
Rosolnik klarowny.

Przystawki { Jajka a la Narengo.
Timbale a la milanaise.
Paszteciki poznańskie.
Kurcze w asypiku.

Potrawy { Esterhazy Rozbratel.
Ozór smażony z groszkiem.
Frykando cielęce.
Szaszлык barani z ryżotem.

Leguminy { Tartoletki owocowe.
Lazanki z serem.
Galaretki — Poziomki.

Przyjmuje jak w zeszłym roku **Panienci uczęszczające do szkół na stancja**, zapewniając troskliwą opiekę.

Lekeje francuskiego języka i muzyki na miejscu. 1 6

Stanisława Garlicka
ul. Garbarska 22, parter.

Wyższy 8 klasowy
ZAKŁAD WYCHOWAWCZO-NAUKOWY
RÓŻY HERBST
w Krakowie.

Przyjmuje się także na mieszkanie panienki uczęszczające do seminarjum nauczycielskiego. Troskliwa opieka domowa zapewniona.

Zgłoszenia przyjmuje się codziennie od godziny 3—5 popołudniu.

Zwierzyniecka Nr. 18 I piętro.

Magazyn obuwia
Marji Derdzikowskiej
pod kierownictwem
BRONISŁ. DOBRZAŃSKIEGO
W KRAKOWIE
ul. św. Jana 1. 4. (drugi dom od A—B), poleca

obuwie męskie od 3—50 złr., obuwie damskie od 3—25 złr.

Zamówienia wykonują punktualnie z najlepszego materiału i w najkrótszym czasie.

Magazyn obficie zaopatrzony w gotowe obuwie. 439 17 ?

Realność do sprzedania
położona
we wsi Nowa Wies Narodowa Nr. 15, pod samym Krakowem, obejmująca jeden móg obszar, jednego Domu wielkiego składającego się z pięciu ubikacji i trzech oficyn także z ośmiu ubikacji składających się, budowanych z drzewa w bardzo jeszcze dobrym stanie znajdujących się, pół morgi ogrodu owocowego i jarzynowego i pół morgi pola, na tej realności może pozostać dług hipoteczny 3500 fl. na 6%.

Cena dziewięć tysięcy fl.
Wiadomości udziela się na ul. Dietlowskiej Nr. 89 I. piętro na lewo. Najwięcej odpowiadałoby jakiemuś fachowemu ogrodnikowi. 1 10

Zdolnego zastępcy
poszukuje
pod bardzo korzystnymi warunkami
fabryka ornamentów cynkowych-szląskich — Brach et Weis we Wrocławiu. 745 2 3

WELOCYPEDY DLA CHŁOPCÓW
od 10 do 28 złr.

Maszyny do szycia
sprawdzam tylko pełnymi wagonami z najlepszych fabryk chrześcijańskich. Cena od 27 do 65 złr. Ratami po 4 złr. miesięcznie. Rowery na składzie.

Józef Iwanicki
MECHANIK.
Kraków. Rynek 25. — Lwów, Hotel Żorża.

Gorsety damskie
oryginalne francuskie i wiedeńskie, znane z dobroci, poleca w wielkim wyborze
MAGAZYN STROJÓW DAMSKICH
MARJI PRAUSS
w Krakowie, ul. św. Anny L. 3.
Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotnie. 431 18 50

ZAKŁAD
WYCHOWAWCZO - NAUKOWY
6-cio klasowy
SIOSTR AUGUSTJANEK
w Krakowie, ul. Skalska
przyjmuje i nadal panienki do pensjonatu, zapewniając jak najstarszą edukację i opiekę. Nauka w języku polskim i niemieckim według planu c. k. Rady szkolnej krajowej — język francuski, muzyka i śpiew. 652

Ceny umiarkowane.

Poszukują zaraz umieszczeń
z bardzo chlubnymi świadectwami i poleceniami — a skromnymi wymaganiami

rzędcy, ekonomowie, pisarze ekonomiczni ze szkołami rolniczymi lub bez, nadleśnicy, leśnicy egzaminowani, podleśnicy, leśni, karbownicy, polni, kasjerzy, kontrolorzy, gorzelnicy, buchalterowie, magazynierzy, pasiecznicy, kierownik fabryki nawozów kościanych, praktykanci do gospodarstwa, gorzelni i browaru, strzelcy, dojeżdżacze, klucznicy, (niektóre z nich uzdolnione przy kuchni, szyciu), pokojowe, panny służące, nauczycielki, nauczyciele, polni i niemki, gospodynie na probostwa, lektorki, sekretarki, towarzyski, kasjerki do handłów, kowale, stalmachy, kucharze, ogrodnicy, ogrodniczki, chmielarze, furmani, młynarze, nadmłynarze, ślusarze, maszyniści, cieśle, wiertacze, strycharze, pomocnicy handlowi, organista, mularze, stolarze, malarze, rysownicy, wybiacze dachówek, dyetaryusze, ukończony medyk jako towarzysz chorego lub gubernier, kilku słuchaczy filozofii i praw.

Wszelkich wyjaśnień i odpisów dokumentów powyż wymienionych na żądanie odwrotną pocztą przesetamy.

Służbę oficyalistów i t. d. **lecz tylko** z chlubnymi świadectwami i poleceniami każdej chwili do ewidencji przyjmujemy.

Zamówienia na parobków i dziewczęta dworskie po żniwach przyjmujemy. Pod jesień stręczymy robotników dla fabryk i przedsiębiorstw.

W biurze do przegladnięcia każdej chwili listy WW. Pracodawców z podziękowaniami za strzeżenie służby i oficyalistów.

Konces. Bióro informacyjne Bron. Krasickiego
746 1 3
w Jarosławiu.

ZMIANA LOKALU.
41 **Biuro pośrednictwa krajowego** 1 2
dla rolnictwa, przemysłu i handlu
przeniesione zostało na ul. Wolską 5.

100 złr.
zapewnia się każdemu, kto nie zostanie wyleczony, lub też zdrowie jego nie polepszy się po użyciu w całej Europie a nawet po za granicami tejez słynnego środka leczniczego **HAEMATON**, który Pana aptekarza Hartzema w Amsterdamie w zupełności z przestarzałego silnego reumatyzmu, powodującego sztywność i przekracanie członków uwolnił.

Środek ten leczniczy zapobiega osadzeniu się kwasów moczowych, jedyną podstawą wszelkich form reumatyzmu będących — a osadzone już z ciała cierpiącego usuwa i wskutek tego jest jedynym środkiem, który nawet w przestarzałych wypadkach zupełne wyleczenie sprawdzić może. Środek powyższy został już kilkakrotnie premiiowanym a mianowicie na wystawach higienicznych w Paryżu i Genui złotymi i srebrnymi medalami; a przez króla włoskiego Humberta I wielkim złotym medalem pierwszej klasy a nadto dyplomem zasługi. Najpochebniejsze listy od bardzo wielu wdzięcznych uleczonych ze wszystkich stron świata — pomiędzy którymi nawet z ich książących wysokości — od profesorów i lekarzy się znajdują — mogą być zawsze przejrane.

Środek ów jest do nabycia tylko wprost u aptekarza Hartzema w Amsterdamie za nadesłaniem przekazem pocztowym za całą flaszkę 8 złr., — a za pół flaszki 3 złr. 75 ct. — Rozsełką uskutecznią się do wszystkich krajów.

Ważne na sezon wiosenny i letni!

Bracia
M. Iscowitsch

posiadacze kilku medali i składów we wszystkich stolicach w Europie.

Główny skład dla Galicji:
Rynek gł. W KRAKOWIE Rynek gł. Nr. 12. Nr. 12.

Nowy i największy
Zakład ubiorów

polecają Szanownej Publiczności
ubioru własnego wyrobu dla mężczyzn, chłopców i dzieci z poręczonych dobrych materyj i najmodniejszego kroju po zadziwiająco tanich cenach.

Zamówienia według miary będą punktualnie wykonane, a nieodpowiedni towar będzie napowrót przyjęty.

Bracia M. Iscowitsch.
Centralny skład w Wiedniu I, IX Garelligasse 4.

Główny skład dla Rumunii w Bukareszcie „Chevalier de mode” Strada Covaci Nr. 2 u. 9, „Bazar de Roumanie” Strada Selari Nr. 7. — Składy w kilku głównych miastach itd. — Główny skład dla Serbji w Belgradzie „Palais Royal” Fürst Michael Strasse Nr. 6, „Bazar de France”. Składy tylko w Kragujevatz, i Pożarevatz. Eksport do wszystkich krajów. 601 4—24

NAJWIĘKSZY WYBÓR.

Nie można nic zrobić bez krzyku!
Więć słuchaj i dziw się prawy katoliku:
Poco kupować na rogu od żyda:
Kiedy i chrześcijaninowi Twój grosz się przyda!
Książki, książeczki, obrazki, krzyżyki,
Różańce, lampki, różne medaliki, 635 2 30
Figury malenkie, średnie i duże,
Fotografie na szkłe i porcelanie (niby na marmurze)
Dostaniesz na placu Marjackim, obok kościoła
U ZAJĄCZKOWSKIEGO, pod znakiem „Anioła”.
Towar ma dobry i tani, znajdziesz go snadnie,
A postąpisz nie tylko uczciwie, ale i ładnie!

Z dniem 25 Sierpnia b. r. otwieram
W KRAKOWIE
Zakład wychowawczy
dla chłopców.

Do Zakładu przyjmować będą uczniowie uczęszczających do szkół publicznych, jako też uczących się prywatnie.

Odwolując się na jak najchlebniejszą rekomendację pierwszorzędnych Domów Magnackich i Obywatelskich w kraju, w których dotąd lat kilkanaście synów kształciłem i wychowywałem — proszę o wczesne porozumienie się ze mną listownie do 20 Sierpnia w Bursztynie (pałac J. O. Księstwa Jabłonowskich), po 20 zaś Sierpnia wszelkich informacji udzielię w hotelu Pollera

Kraków, ulica Szpitalna.
Ludwik Glatman (Ludomir)
668 2 6
w Bursztynie.

Skład towarów żelaznych i norymberskich
pod firmą 429 8 10
EMANUEL TILLES
W KRAKOWIE,
przy ulicy Grodzkiej l. 36 (we własnym domu).

Poleca swoje zapasy towarów jako to:
noże, widelce, łyżki z różnego metalu, scyzoryki, korkociągi, nożycki i brzytwy. Wagi balansowe, kuchenne i decymalne. Przyrządy i naczynia kuchenne, żelazne i blaszane emaljowane. Samowary turskie, tace, ceraty. Narzędzia rzemieślnicze, zamki, klódki, okucia itp. Główny skład kas ogniortwanych. Piece żelazne, tace przed piec, łożka, umywalnie i wieszadła. Ceny najumiarkowane i stałe.

Dom do sprzedania.
Nowo wybudowany dom w Podgórzu, w mieście, o 11-tu dużych pokojach, z dużym ogrodem i piwnicami jest do sprzedania za bajeżną cenę. Na hipotece może zostać jakakolwiek kwota; również nastąpić może zamiana onej realności na parcelę budowlaną w Krakowie. Wiadomość w Krakowie, ul. Stradom Nr. 18, Dietlowska l. 44, II piętro w biurze materyałów budowlanych. 602 9 20

Na nadchodzącą porę wiosenną i letnią!
Filja wiedeńskiej fabryki
UBIORÓW MĘSKICH
i DZIECINNYCH
Heilmanna Kohna i Synów
Kraków, ul. Grodzka l. 9, I piętro,
zaopatrzony została w doborowy zapas najmodniejszych ubiorów męskich, wyrobionych w własnych zakładach podług najwiewiejszej mody, z najlepszych materyj krajowych i zagranicznych, a mianowicie:
ubrania marynarkowe, żakietowe, salonowe i frakowe, angliki z kamizelką, zarzutki, szlafroki, hawelki, pászce do podróży, prochowniki, spodnie, kamizelki pikowe i jedwabne
ORAZ
WIELKI WYBÓR OBRAŃ DZIECINNYCH.
Ceny jak najprzystępniejsze.

Zaprowadziliśmy oświetlenie elektryczne, umeblowanie rozpoznawanie jakości i koloru jak w dzień.
Aby uniknąć pomyłek uprasza się o łaskawe zapamiętanie firmy i Nru domu, w którym magazyn nasz się znajduje
Heilmann Kohn i Synowie.
Kraków, ul. Grodzka l. 9, I. piętro.

C. k. uprzyw.
Pierwsza styryjsko-polska
FABRYKA MARMORYTU
w Krakowie, Zwierzyniec l. 40.
509 13 104 wyrabia

dachówki, posadzki, schody, pomniki,
oraz płyty do stołów, konsoli, luster, kominków, steliów nocnych, umywalni, również i do wykładania ścian, sufitów itp. kominki, parapety do okien, profile, postumenty do zegarów, kapitele, filary itp. przedmioty w zakres kamieniastwa wchodzące

Pod względem kolorów, twardości i potysku w zupełności nasładujące wszelki naturalny marmur, porfir, jaspis, granit, onyx, malachit, lapis lazuli i t. p.

po cenach nieporównanie tańszych od prawdziwych kamieni.

RUDOLF HERLICZKA, Kraków, Plac Marjacki l. 1, „pod Murzynami” C. k. skład specjalnych tytoni i cygar.
Poleca ramy do obrazów, papier listowy w kasetach w najnowszym guście, perfumy, mydła o różnych zapachach, po bardzo niskich cenach, szczotki, szczoteczki do zębów, grzabienie, ramki z drzewa i metalu, wyroby japońskie, jako też wyroby skórkowe na nową monetę. Dla J. M. W. Książki poleca obrazki koronkowe francuskie z pierwszorzędnych fabryk po cenach fabrycznych.

Największy skład fortepianów, pianin i fisharmonij. Sprzedaż, zamiana i wymianem. Przy odpowiedniej gwarancji sprzedają na raty. w Krakowie, ul. św. Anny l. 3. (Hotel Victoria). **J. Radziszewski i Spółka**

Komisowy skład maszek w Krakowie utrzymuje fabryka szkła w Gracu i poleca flaszki do wina, piwa, cognacu, rumu, wódek, likierów, wód mineralnych i t. d. po nader konkurencyjnych cenach. Łaskawe zlecenia przyjmuje generalny zastępca p. Józef TRAMER w Krakowie, ul. Grodzka l. 63 i Florjańska l. 4.